

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo

Komuna e Prishtinës
Opština Priština -Municipality of Prishtina

RR E G U L L O R E

PËR
MENAXHIMIN E VARREZAVE DHE OBJEKTIT KOMEMORATIV
NË KOMUNËN E PRISHTINËS

Prishtinë, shkurt 2015

Në mbështetje të dispozitave të nenit 12, paragrafi, 12.2, pika c dhe nenit 40, paragrafi 40.2, pika a të Ligjit nr. 03/L - 040, për vetëqeverisje lokale ("Gazeta zyrtare e Republikës së Kosovës", nr. 28/15, qershor 2008) të neneve 20 dhe 34, paragrafi 34.1, pika c të Statutit të Komunës së Prishtinës, 01 nr. 110 - 391, të dt. 25.2.2010, Kuvendi i Komunës së Prishtinës, në mbledhjen e mbajtur më 24.06.2014, miratoi këtë

R R E G U L L O R E

PËR

MENAXHIMIN E VARREZAVE TË QYTETIT DHE OBJEKTIT KOMEMORATIV TË PRISHTINËS

I. DISPOZITAT E PËRGJITHSHME

Qëllimi

Neni 1.

1. Me këtë rregullore përcaktohen kushtet e përgjithshme për ofrimin e shërbimeve të varrimit, rregullimin dhe mirëmbajtjen e varrezave dhe objektit komemorativ të Prishtinës.
2. Rregullimi, mirëmbajtja e varrezave dhe varrimi, janë veprimtari komunale të interesit të përgjithshëm.

Neni 2.

Asnjë person i vdekur nuk do të mbetet i pavarrosur për shkak të mungesës së rregullativës ligjore, ose procedurave të tjera administrative.

Neni 3.

1. Përgjegjëse për varrosjen e personave të vdekur në varrezat e qytetit, është NPL "Hortikultura" SH.A. (në tekstin e mëtejme *shërbimi për menaxhimin e varrezave - SHMV*).
2. Varrosjen e personave të vdekur në fshatra e bëjnë:
 - a) personat të cilët kanë trashëguar një pjesë ose të gjithë pasurinë e personit të vdekur;
 - b) personat të cilët janë të ngarkuar me testament të personit të vdekur;
 - c) të afërmit, sipas renditjes së afërsisë së gjakut, deri në shkallën e katërt;
 - d) të afërmit, sipas renditjes së gjinisë së krushqisë, deri në shkallën e dytë;
 - e) kujdestari, ose institucioni që e ka pasur në përkujdesje;
 - f) i adoptuari ose adoptuesi dhe
 - g) personat që duhet të varrosen në vende të caktuara, sipas vendimit të gjykatës.

II. OFRIMI I SHËRBIMEVE TË VARRIMIT

Neni 4.

Personat e vdekur, të cilët nuk janë të përfshirë sipas nenit 3, do të varrosen nga ndërmarrja për menaxhimin e varrezave – SHMV-ja.

Neni 5.

1. Me ofrimin e shërbimeve të varrimit, nënkuptojmë të gjitha punët që kanë të bëjnë me varrimin e personave të vdekur, siç janë:

- a) caktimi i vendit për varrosjen e kufomës;
- b) leja për të punuar ose rregulluar varrezat;
- c) transporti i personave të vdekur nga vendi ku merret, deri te vendi i varrimit;
- d) hapja e varrit, vendosja e kufomës dhe mbulimi i varrit;
- e) ofrimi i shërbimeve për furnizim me material të nevojshëm për kufomë dhe varrim;
- f) ofrimi i shërbimeve për rregullimin e varrit, gurëve të varrit, pllakave, busteve, përmendoreve dhe simboleve të tjera;
- g) veprime të tjera që kanë të bëjnë me ruajtjen e përkohshme të kufomës në objektin komemorativ ose vende të tjera të posaçme, si dhe rregullimi i kufomës;
- h) procesi i zhvarrimit të eshtrave të mbetur të personave të vdekur më parë, sipas vendimeve meritore, në varrin ose varret e caktuara.

Neni 6.

Varrimi i trupit të personit të vdekur mund të bëhet vetëm në varrin e caktuar për të, sipas planit të varrezave në përdorim dhe sipas renditjes së varreve, të caktuar nga ndërmarrja për menaxhimin e varrezave SHMV-ja.

Neni 7.

Varrezat janë tokat prona të Komunës, të cilat janë të përcaktuara me planin rregullues urban ose me vendim të veçantë të Kuvendit të Komunës për varrimin e personave të vdekur, në të cilat gjenden objektet përcjellëse dhe infrastruktura.

Neni 8.

Punët e shërbimeve të varrimit në qytetin e Prishtinës i kryen SHMV-ja, sipas vendimit të Kuvendit të Komunës së Prishtinës, 01. nr. 353 – 44629, të datës 4.12.2012. Në rast se varrimi bëhet me ceremoni fetare, shërbimet e ceremonisë së varrimit (ritet fetare) i kryejnë bashkësitë fetare, në bazë të marrëveshjes së mirëkuptimit me SHMV-në.

Neni 9.

Punët e shërbimeve dhe ceremonisë së varrimit nëpër fshatra i kryen komuniteti i fshatit, përkatësisht të afërmit, por mund ta kryejë edhe SHMV-ja.

1. Varrimi

Neni 10.

Me procesin e varrimit nënkuptojmë:

- a) vendosjen në tokë, në thellësi të caktuar, dhe mbulimin me dhe të trupit të personit të vdekur (kufomës) në lokacionin e varrezave; lejohen edhe mbulesa tjera të varrit, nëse i përmbushin standardet higjienike - sanitare;
- b) vendosjen në tokë dhe mbulimin me dhe të eshtrave të personave të vdekur më parë;
- c) vendosjen në tokë dhe mbulimin me dhe të hirit të kufomës së djegur dhe
- d) thellësia e varrit duhet t'i përmbush standardet higjienike - sanitare, në mënyrë që mos të vijë deri te kontamimi i zonës përreth.

Neni 11.

Lejen për varrimin e personit të vdekur të vendbanimit tjetër në varrin e caktuar, e jep SHMV - ja, përkatësisht bashkësia lokale e fshatit, në bashkëpunim me bashkësitë fetare.

Neni 12.

1. Varrimi mund të bëhet vetëm pasi të jetë konstatuar vdekja e personit.
2. Konstatimin e vdekjes së personit mund ta bëjë mjeku ose Instituti i Mjekësisë Ligjore, për raste të caktuara.

Neni 13.

Ndërmarrja për kryerjen e shërbimeve të varrimit duhet të lajmërohet së paku 10 orë para se të bëhet varrimi. Preferohet të lajmërohet menjëherë pas vdekjes së personit.

Neni 14.

SHMV- ja është e obliguar që të sigurojë kryerjen e shërbimeve nga neni 5; pika a, b, c, d, g, h, si dhe personelin e mjaftueshëm për kryerjen e shërbimeve të varrimit, për çdo ditë (edhe ditëve të fundjavave dhe ditëve të festave).

Neni 15.

Varrimi i kufomës (përkatësisht eshtrave të mbetur), parimisht, bëhet në varrezat e vendbanimit të personit të vdekur, për të cilin nuk është i obliguar të nxjerrë leje për varrosje.

Neni 16.

Varrimi i kufomës mund të bëhet edhe në vendin, të cilin personi e ka rezervuar gjatë kohës sa ka qenë i gjallë, ose në vendin ku dëshiron ta varrosë familja e të vdekurit, me pagesën e tarifës për rezervim dhe me leje të organit kompetent për menaxhimin e varrezave.

Neni 17.

Transportin e kufomës (eshtrave të mbetur) mund ta bëjë:

- a) komuniteti fetar i qytetit – fshatit,
- b) ndërmarrja për menaxhimin e varrezave ose
- c) kompania e licencuar.

Neni 18.

Kufoma mund të ruhet në morg deri në kohën e varrimit.

Neni 19.

Deri në momentin e varrimit, kufoma mund të ruhet edhe në xhami, kishë, apo ndonjë objekt tjetër fetar, në kushte të caktuara dhe me lejen e bashkësisë fetare të komunitetit.

Neni 20.

Kufoma e personit të caktuar, me leje të organeve të Komunës, në kohën para varrimit, mund të vendoset në një vend të caktuar për t'i shprehur nderimet ndaj të vdekurit.

Neni 21.

1. Nderimet e fundit ndaj të vdekurit mund të shprehen në sallën për nderimet ndaj të vdekurit (vendi i tubimit), apo pranë varrit të tij.
2. Gjatë varrimit mundë të kryhen ceremonitë fetare që janë në pajtim me rregullat e komunitetit fetar.

Neni 22.

1. Djegia e kufomës ose eshtrave, mund të bëhet vetëm në krematorium.
2. Djegia e kufomës ose eshtrave, bëhet vetëm nëse i vdekuri gjatë jetës ka lënë testament të vlefshëm juridikisht që kufoma e tij të digjet.
3. Djegia e kufomës së personit që ka vdekur në mënyrë jo të natyrshme (rrethana të dyshimta), mund të bëhet vetëm pasi të jetë marrë leja nga organet gjyqësore.

Neni 23.

Hiri i kufomës së djegur duhet të vendoset në enë prej materialit të qëndrueshëm dhe të mbyllur hermetikisht, pastaj mund të mbulohet në varrin e caktuar, ose të vendoset në objekte të caktuara për ruajtje.

Neni 24.

Kufoma ose eshtrat e mbetur të kufom/ës - ave, mund të zhvarrosen dhe të barten në varrin tjetër, vetëm me lejen e organit përgjegjës kompetent qendror ose lokal, si dhe lejen e Inspeksionit sanitar.

2. Varrezat

Neni 25.

1. Varreza mund të ketë çdo vendbanim.
2. Dy ose më shumë vendbanime, mund të kenë varreza të përbashkëta.

Neni 26.

Varrezat e qytetit që janë në përdorim, nevojitet të kenë:

- a) objektin komemorativ, personelin dhe mjetet e punës,
- b) rrethojat e varrezave,
- c) hyrje – daljet e varrezave dhe rrugët, përkatësisht shtigjet për këmbësorë,
- d) hapësira të mjaftueshme për caktimin e vendeve të varrimit.

Neni 27.

Kuvendi i Komunës mund të marrë vendim që:

1. varrezat të mbeten jashtë përdorimit;
2. të ndalohet varrimi i mëtutjeshëm, i përkohshëm ose i përhershëm, i kufomave në varreza të caktuara;
3. sipërfaqja e tokës së varrezave të shpallura jashtë përdorimit, të përdoret për qëllime të tjera sipas planit rregullues urban;
4. pronat e varrezave të përdoren vetëm për qëllime të varrimit;
5. eshtrat e të vdekurve të varrosur në varreza, të zhvarrosen dhe të vendosen në një lokacion të ri, për qëllime të përgjithshme të Komunës apo për shkak të ndryshimeve në planin rregullues urban.

Neni 28.

Organi mbikëqyrës kompetent apo SHMV – ja, në bashkëpunim me bashkësitë fetare, mund ta ndalojë përkohësisht varrimin e kufomave në një pjesë të caktuar të varrezave, nëse konstatohet se nuk ka vend të mjaftueshëm, ose paraqiten pengesa të tjera të varrimit.

Neni 29.

Hapësira që shfrytëzohet për varreza, duhet të ndahet në parcela, sipas planit të nxjerrë nga Komuna, në bashkëpunim me bashkësitë fetare, brenda të cilave do të renditen vendet për varre.

Neni 30.

Varri është vendi ku vendoset dhe mbulohet kufoma ose eshtrat e mbetur të personit të vdekur.

Neni 31.

1. Çmimorja e pagesës për kryerjen e shërbimeve të varrimit dhe shërbimeve të tjera, është në shtojcën A.
2. Shtojca A mund të ndryshohet me vendim të veçant nga Kryetari i Komunës.

3. Drejtoria e Shërbimeve Publike, Mbrojtjes dhe Shpëtimit, me vendim të veçantë, do të vendosë për lirim nga pagesa për kryerjen e shërbimeve të varrimit dhe shërbimeve të tjera të caktuara në pikën 1 të këtij neni.

III. RREGULLIMI DHE MIRËMBAJTJA E VARREZAVE

Neni 32.

Me mirëmbajtje të varrezave nënkuptojmë:

- a) ndërtimin dhe mirëmbajtjen e varrezave, pllakave, përmendoreve etj.;
- b) mirëmbajtjen e gjelbërimit dhe luleve në varreza;
- c) mirëmbajtjen e rrethojës së varrezave;
- d) ndërtimin dhe mirëmbajtjen e rrugëve dhe shtigjeve pranë varrezave;
- e) mbajtjen e pastërtisë në varreza;
- f) mirëmbajtjen e infrastrukturës (rryma, uji, kanalizimi, ndriçimi, objekti etj.);
- g) mirëmbajtjen e objektit komemorativ dhe
- h) pastrimin e shtigjeve dhe largimin e borës dhe akullit nga to.

Neni 33.

Varrezat rregullohen dhe mirëmbahen sipas traditave dhe zakoneve të atij lokaliteti – vendbanimi, që ka të bëjë me respektin dhe nderimet ndaj të vdekurve.

Neni 34.

Përmbajtja ose mesazhi i shenjave, simboleve ose mbishkrimeve që mund të vendosen në gurë të varreve, pllaka përkujtimore ose përmendore, nuk duhet të jetë i tillë që të lëndojë ndjenjat patriotike, fetare ose nacionale të komuniteteve të tjera.

Neni 35.

Ndërtimi, renovimi, ngritja apo heqja e pllakës përkujtimore ose përmendores pranë varrit, duhet të bëhet me lejen e organit kompetent ose të ndërmarrjes publike lokale, sipas normave dhe standardeve.

Neni 36.

Rregullimin dhe mirëmbajtjen e varrezave e bën SHMV-ja, por mund ta kryejnë edhe bashkësitë fetare, në bashkëpunim me bashkësitë lokale nëpër fshatra.

Neni 37.

1. Në varreza mund të kryhen edhe punë ndërtimore – vendosja e lapidarit, por me lejen e SHMV-së apo komunitetit nëpër fshatra.
2. Për ndërtime të tjera nevojitet leje nga Drejtoria e Urbanizimit, Ndërtimit dhe Mbrojtjes së Mjedisit.

Neni 38.

Në varreza mund të vendosen lule dhe kurora lulësh, ndërkaq SHMV-ja ose komuniteti i fshatit është i obliguar që t'i largojë lulet e thara dhe mbeturinat e tyre.

Neni 39.

SHMV-ja apo komuniteti në fshatra, ka për obligim që të përkujdeset për mbrojtjen e varrezave nga dëmtimi, rrëzimi apo shkatërrimi i tyre.

Neni 40.

Kuvendi i Komunës, me vendim të veçantë, mund të vendosë për caktimin e lokacionit për varreza të dëshmorëve, veteranëve të luftës ose viktimave civile dhe të merren në përkujdesje.

Neni 41.

Me vendim të organeve kompetente qendrore ose lokale, një ose disa varre mund të shpallen si monumente kulturore ose historike me rëndësi të veçantë dhe të merren në përkujdesje.

Neni 42.

Evidencën dhe shënime të tjera për varreza, varrime, varre të posaçme, objekte përkujtimore, përmendore, pllaka përkujtimore, shërbime për varrosjen e personave të vdekur, numrin e tyre, renditjen dhe shënime të tjera, i mbanë SHMV - ja ose komuniteti i fshatit.

Neni 43.

Vizitorët e varrezave janë të obliguar që në lokalitetin e varrezave, të sillen në mënyrë korrekte, me qëllim dhe në shenjë nderimi dhe respekti ndaj të vdekurve.

Neni 44.

Fëmijët nën moshën 10 vjeç kanë të drejtë të marrin pjesë në varrime ose të vizitojnë varrezat, vetëm në përcjellje të personave të rritur.

Neni 45.

1. SHMV-ja dhe komuniteti fetar vendosin orarin se kur mund të vizitohen varrezat.
2. SHMV-ja mund të marrë vendim të arsyetuar për ndërprerjen e përkohshme të vizitave në varreza.

Neni 46.

Në varreza është e ndaluar:

- a) të nxirren nga varri kufomat jashtë normave të përcaktuara me ligj;
- b) varrimi i personave të vdekur në hapësirat publike ose hapësira të tjera pa leje;
- c) të dëmtohen, vidhen, keqpërdoren ose shkatërrohen varret, gurët e varrezave, shenjat, simbolet, pllakat përkujtimore, përmendoret, objektet përcjellëse, rrethojat, mjetet e punës etj.;
- d) prishja e qetësisë shpirtërore, siç është: gjestet që nuk kanë të bëjnë me ceremoni varrimi;
- e) hyja në objektin komemorativ pa lejen e SHMV-së;
- f) kryerja e punëve të ndryshme pa leje;

- g) kërkimi i lëmoshës brenda hapësirës së varrezave;
- h) dëmtimi ose shkatërrimi i gjelbërimit, siç janë: fidanët e mbjellë, lulet, gjelbërimi i ulët, bari etj.;
- i) mbjellja e fidanëve ose lule pa lejen e SHMV-së ose komunitetit të fshatit;
- j) futja e shtazëve ose shpezëve shtëpiake brenda lokacionit të varrezave, me qëllim të shfrytëzimit të kullosës dhe
- k) hedhja e mbeturinave në lokacionin e varrezave.

IV. OBJEKTI KOMEMORATIV

Neni 47.

1. Shfrytëzimi dhe menaxhimi i objektit komemorativ, në bazë të vendimit të Kuvendit të Komunës, i është besuar SHMV-së.
2. Destinimi i objektit është i përcaktuar me projektin në bazë të cilit është ndërtuar, pa të drejtë tjetërsimi te personi i tretë.
3. Mënyra dhe kushtet tjera më të përafërta të shfrytëzimit dhe menaxhimit të këtij objekti, do të përcaktohen me marrëveshje të veçantë të lidhur në mes të Komunës dhe SHMV-së.

Neni 48.

1. Në objektin komemorativ mund të kryhen këto shërbime:
 - a) pastrimi i kufomave,
 - b) ruajtja e kufomave për kohë të caktuar,
 - c) shfrytëzimi i hapësirave për ngushëllime nga qytetarët që nuk kanë lokacion tjetër për këtë qëllim.

V. FINANCIMI

Neni 49.

Shpenzimet për kryerjen e shërbimeve të varrimit i bartin personat përgjegjës për varrosje, sipas neneve 3 dhe 4 të kësaj rregulloreje.

Neni 50.

1. SHMV-ja do të financohet nga shërbimet që i kryejnë qytetarët dhe institucionet.
2. Komuniteti (fetar) nëpër fshatra, mjetet financiare për rregullimin dhe mirëmbajtjen e varrezave i sigurojnë prej shërbimeve të varrimit që iu kryhen qytetarëve.
3. Mjetet financiare për rregullimin dhe mirëmbajtjen e varrezave të dëshmorëve dhe varrezave përkujtimore, sigurohen nga buxheti i miratuar nga Kuvendi i Komunës.

VI. MBIKËQYRJA

Neni 51.

1. Për zbatimin e kësaj rregulloreje do të kujdeset DSHPMSH-ja.
2. Mbiqëqyrjen e zbatimit të dispozitave të kësaj rregulloreje do ta bëjë Inspeksioni komunal i Drejtorisë së Inspeksionit.

Neni 52.

Për të metat e paraqitura lidhur me zbatimin e kësaj rregulloreje, Inspeksioni komunal është i obliguar që të marrë këto masa:

- a) Varrimi i kufomave të bëhet sipas normave sanitare, duke respektuar ligjin dhe këtë rregullore, në përputhje me rregullat dhe zakonet e komunitetit fetar;
- b) Të përcjellë dhe të marrë masa adekuate për realizimin e planit për rregullimin dhe mirëmbajtjen e varrezave;
- c) Të urdhërojë kryerjen e punëve dhe detyrave të caktuara nga aspekti i rregullimit, mirëmbajtjes së varrezave ose respektimit të rregullave ose procedurave të caktuara për varrim;
- d) Të ndalojë përkohësisht varrimin e kufomave për arsye sanitare, obduksionit të kufomës, identifikimit, procedurës gjyqësore, fatkeqësive në komunikacion ose fatkeqësive elementare natyrore, trazirave publike etj.;
- e) Të urdhërojë që, për shkak të parregullsive ose pengesave të ndryshme, varrimi të kryhet përkohësisht në një pjesë të caktuar të varrezave;
- f) Që punëkryesi të ndërpres punën në heqjen ose vendosjen e pllakës përkujtimore ose ndonjë objekt tjetër, nëse nuk kryhet sipas normave dhe rregullave të parapara, ose të urdhërojë që kjo punë të bëhet sipas rregullave dhe standardeve;
- g) Të shqiptojë masa ndëshkuese (gjoba) ndaj personave që bien në kundërshtim me ligjin dhe këtë rregullore.

7. MASAT NDËSHKIMORE

Neni 53.

1. Personi juridik (SHMV), i cili bie në kundërshtim me pikat **a - m** të nenit 46 dhe nenit 54, do të gjobitet për kundërvajtje me gjobë prej 300 - 1000 €.
2. Personi fizik i cili bie në kundërshtim me pikat **a - m** të nenit 46, do të gjobitet për kundërvajtje me gjobë prej 200 - 500 €.
3. Personi fizik i cili bie në kundërshtim me nenet 22, 34, 35 dhe pikën **f** të nenit 52, do të gjobitet me gjobë 50 - 150 €, të cilën e shqipton Inspeksionin komunal, ndërsa personi juridik në rast se vepron në kundërshtim me nenet 39 dhe 42 të kësaj rregulloreje, gjobitet me gjobë prej 300 €.

III. DISPOZITAT KALIMTARE, SHFUQIZUESE DHE TË FUNDIT

Neni 54.

1. SHMV-ja nxjerr orarin për vizitat dhe aktivitetet të tjera në varreza.
2. SHMV-ja ose komuniteti nëpër fshatra, është i obliguar rregullat dhe orarin ta shkruajnë dhe ta vendosin në hyrje të varrezave, në vend të dukshëm për vizitorët.

Neni 55.

Çdo gjë tjetër që nuk është paraparë me këtë rregullore, Kuvendi i Komunës mund ta rregullojë me vendim të veçantë, të cilin e zbaton SHMV-ja, në bashkëpunim me DSHPMSH-në dhe Inspeksionin komunal të Drejtorisë së Inspeksionit.

Neni 56.

Në të gjitha rastet kur kjo rregullore bie në kundërshtim me ligjet në fuqi, do të zbatohet ligji në fuqi.

Neni 57.

Është obligim i çdo qytetari të komunës së Prishtinës, që të respektojë rregullat e kësaj rregulloreje, që me punën dhe sjelljet e tij të mos bie në kundërshtim me rregullat e kësaj rregulloreje.

Neni 58.

1. SHMV-ja duhet të kryejë shërbimet në harmoni me ligjin dhe Rregulloren komunale për menaxhimin e varrezave dhe objektit komemorativ, dhe nuk lejohet tejkalimi i kompetencave të veprimtarisë që është paraparë me këtë rregullore.

2. Në rastet e tejkalimit të kompetencave ose keq menaxhimit, ndaj SHMV-së duhet të pasojë gjoba sipas raportit të Inspeksionit komunal, e që është deri në 1000 €, dhe në rastet e përsëritjes, do të pasojë shpërbërja e njëanshme e kontratës.

Neni 59.

Me hyrjen në fuqi të kësaj rregulloreje, shfuqizohet Rregullorja për sigurimin dhe mirëmbajtjen e varrezave 01. nr. 352 - 157/1, dt. 30.5.2006.

Neni 60.

Kjo rregullore hynë në fuqi 8 ditë pas publikimit të saj në tabelën e shpalljeve dhe ueb - faqen e Komunës.

KUVENDI I KOMUNËS SË PRISHTINËS

01. nr. 110 - 67041, më 24.03.2014

KRYESUESI I KUVENDIT
Halim Halimi, jur. i dipl.

SHTOJCA A:

1. Çmimorja e pagesës për kryerjen e shërbimeve të varrimit dhe shërbimeve të tjera, e ofruar nga SHMV-ja është si më poshtë:

a) Hapja dhe mbyllja e gropës së varrimit	46.00 €;
b) Bartja e kufomës në lokal	11.50 €;
c) Transporti i jashtëm i qytetit për çdo km të kaluar	0.57 €;
ç) Piramidat informuese për të varrosurin në varreza	59.80 €;
d) Bartja e kufomës me vendim të gjykatës	28.75 €;
dh) Arkivoli	69.00 €;
e) Zhvarrosja	57.50 €;
ë) Rezervimi i vendit për hapjen e gropës së varrimit	55.20 €.